

چگونه باید مربیان را تربیت کرد؟

نوشته دورتی فلمینگ

Photo © Bibliothèque Nationale, Paris

کسیا يك جهت چشم لازم است تا بتوان در اطراف خود از همه چیز مراقبت بعمل آورد. باید بتوان همه کار را انجام داد؛ بدن کودکان را شست و به آنها غذا داد، کار پرستار، روانشناسی و نگاه وظیفه يك مادر را انجام داد ولی همیشه باید مری بود. در اینجا يك تابلو نقاشی را مشاهده می کنید که مربوط به قرن نوزدهم میلادی است و توسط هنرمند فرانسوی فرانسوا - لوی لاتان دو مترل کشیده شده است.

با چند مورد استثنایی در دوران کنونی به طور آجباری انجام می گیرد. اکنون تحولی در دو جهت آغاز شده است: یکی اینکه برای عدم بسیار زیادی از کودکان کمتر از شش سال امکان دست یابی به آموزش تأمین گردد و دیگری اینکه برای مربیان چنین کودکانی موجبات آموزش بهتر فراهم آید. متأسفانه غالباً کمبود امکان مالی مانع از آنست که در مورد این دو مسئله با هم اقدام لازم و جدی بعمل آید. در جمهوری خلق چین کسانی که داوطلب آموزش در کودکانها هستند تحصیلات ابتدایی خود را در دوازده سالگی به پایان می رسانند و سپس در دانشسرای مقدماتی به مدت

شش ماهه های تربیتی مخصوص کسانی که آموزش کودکان کمتر از شش سال را برعهده دارند بسیار از هم متفاوت است. در بسیاری از کشورها آموزش مربیانی که با کودکان بزرگتر کار می کنند نسبت به آموزش مربیانی که با کودکان خردسالتر کار می کنند به طور بهتری انجام می گیرد. مسئولان آموزشی برای توجیه این امر چنین استدلال می کنند که معلمان آموزش دیده برای مدارس مخصوص کودکان زیر شش سال، کمتر مورد لزومند تا برای مدارس ابتدایی. در این مورد بر فایده نیست این نکته را تذکر دهیم که آموزش کودکان کمتر از شش سال هنوز در همه جا به صورت اجباری در نیامده است و حال آنکه آموزش ابتدایی

دورتی فلمینگ «Dorothy Fleming» کارشناس انگلیسی در آموزش پیش از مدرسه است و در رشته آموزش و پرورش در دانشگاه شیلیه تدریس میکند. وی طی سالهای ۱۹۶۰ و ۱۹۶۸ مدیریت مدرسه پرستاری را برعهده دار بوده است.

سه چهارم آموزش تخصصی کسب کنند
 آغان در محل کار و چون کار هم می‌توانند از آموزش
 برخوردار شوند. وظیفه اینان بسیار مهم است.
 زیرا به‌دیده کارشناسان فنی بدانان می‌تواند که
 مأموریت دارند تا مفهوم اندیشه و عمل درست
 را به کودکان بیاموزند.
 در زاین به‌عکس شرط صحتی به آموزش
 تخصصی برای کسانی که در خود استعداد
 کار کردن یا کودکان کمتر از شش سال را
 احساس می‌کنند بر خوراری از تحصیلات عالی
 خوب و ممتاز است.

انگلیستان در وسط این دو نقطه انتها
 قرار دارد. در این کشور معلم آینده باید قبلاً
 آموزش متوسطه را تا سن هجده سالگی بگذراند
 تا بتواند در یکی از دانشسراهای مقدماتی که
 برای آموزش کودکان کمتر از شش سال مری
 پرورش می‌دهند پذیرفته شود.

در انگلیستان مانند کشورهای دیگر بین
 مریبان مهدهای کودک که بویژه در سه کودک
 کار می‌کنند و مریبان کودکتانه که پس
 از گذراندن سه یا چهار سال تحصیلات عالی
 برای آموزش در مدارس مخصوص کودکان
 کمتر از شش سال و مدارس ابتدایی شایستگی
 پیدا می‌کنند، تفاوت وجود دارد. آنان در این
 مدارس عهده‌دار آموزش کودکان تا سن هفت
 یا هشت سالگی هستند و غالباً بر کار مریبان
 مهدهای کودک نظارت می‌کنند.

پس مؤسسات آموزشی مخصوص کودکان
 کمتر از شش سال وضع بسیار پیچیده و بر حسب
 کشورهای شرایط بسیار متفاوتی دارند. اینگونه
 مؤسسات کوشا گویند. از مؤسسات تحت
 نظارت دولت و مؤسسه خصوصی گرفته
 تا مهدهای کودک غیر شبانه‌روزی که
 توسط والدین یا کارکنان مخصوص اداره می-
 شوند و مقرراتی که برای مواظبت تمام وقت یا
 نیمه وقت از کودکان اجرا می‌گردند. اما اگر
 از نزدیک به این مؤسسات بنگریم شباهتهای

زیادی را در آنها مشاهده می‌کنیم.
 در برخی از کشورها رایج به اینگونه دولت
 تا چه حدودی می‌توانند در آموزش مخصوص
 کودکان کمتر از شش سال دخالت کند هنوز
 تردید وجود دارد ولی تقریباً همه با این عقیده
 موافقت که مریبان کودکان کمتر از شش سال
 برای انجام وظایف خود باید قبلاً دوره آموزشی
 ویژه‌ای را بگذرانند. و در آن و مادرانی که پس
 از سال ۱۹۶۰ ابتکار ایجاد گروههای بازی
 (اقدام دایرالماتیک که در برتو آن در مناطق
 کودکان کم‌دکان می‌توانند به تجربه زنده‌گی
 گروهی بپردازند) را به دست گرفته و تأمین
 مالی آنها را خود به‌گردن گرفته بودند، بعد
 ترجیح دادند که از مریبان تخصصی کمک
 بگیرند.

در نظر اول ممکن است چنین بنماید که
 در جامعه‌های گوناگون مانند اتحاد شوروی و
 ایالات متحد آمریکا در میان هدفهای اجتماعی
 و تربیتی آموزش کودکان کمتر از شش سال
 تفاوت‌های معدیهی وجود دارد. ولی بررسی صبیق-
 قی نشان می‌دهد که هدفهای اساسی پیش از
 آنچه درباری امر به‌عقل می‌آیند بسیار به هم
 نزدیک‌ترند.

ولی نوع جامعه هر چه باشد همه این
 مریبان باید نفس‌های بسیار متفاوتی را ابقاء
 کنند؛ آنان علاوه بر کار آموزشی و مراقبت
 از کودکان باید سازمان دهنده و مفید برای
 دیگران باشند و وظیفه مددکاران اجتماعی را
 انجام دهند و گذشته از آن باید نشان دهند که
 در مورد همه گونه مسائل خانوادگی، اجتماعی،
 اقتصادی و سیاسی از ادراک و بینش صمیم و
 مهارت کافی برخوردارند بر آنکه در میان
 کشمکشها و اختلافات که آنان را به‌شکار نشان
 و به‌پیچیده جامعه مربوط می‌سازند هویت خویش
 را از دست بدهند. پس لازم است که آنان
 واجد یک رشته اطلاعات و مهارتهای وسیع
 باشند و استعداد فهم و ادراک خود را گسترش

دهند.
 کوچکترین قدم نادرست، کمترین اشتباه
 در ارزیابی که ممکن است به کودک حساس
 گران آید، یک عمل غیر منصفانه و حتی یک
 سوء تفاهم ساده کافی است تا به‌رشد هماغه
 کودک لطمه وارد آورد و مانع پیشرفت یا
 موفقیت وی در آینده گردد. به‌عکس، اگر
 کودک از فحشین سالهایی تا پیش از مدرسه و
 معلم خاطره سومند و ترمبختی داشته باشد
 ذوق و علاقه به‌دانش در سراسر زندگی در وی
 پدید خواهد آمد و کاملاً محتمل است که او
 یک فرد متعادل و آزاد اندیش و مؤثری باز
 آید.

بهر حال امر از اینکه مسئله تناسبا
 عبارت از کار کردن با کودکان برای تأمین
 موجبات خشنودی و منافع همه افراد ذمه‌علاقه
 باشد با اینکه هدف این باشد که برخی
 کمبودها جبران گردد در شرایط فعلی صلاحیت
 بسیار زیاد مریبان و تأمین امکان آموزش نظری
 و عملی برای آنان از مسائلی است که بیش
 از پیش جنبه اساسی‌تری به‌خود می‌گیرند.
 مریبانی که برای آموزش کودکان کمتر
 از شش سال کار می‌کنند دست کم نخست باید
 یک دوره کارآموزی سه یا چهارساله را
 بگذرانند و بعد بتوانند در جریان شیوه‌های جدید
 آموزش قرار گیرند و مشاوتاً با دانش و
 معلومات خود تجدید نظر بعمل آورند.
 آموزش که یک جامعه برای معلمان
 دوره آموزشی قبل از مدرسه فراهم می‌آورد
 بدون تردید نشانه میزان رشد آن جامعه و
 بالاتر از آن نشانه اعتمادی است که آن جامعه
 نسبت به آینده خاص خود دارد.

دوروی فلینک

علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 مع علوم انسانی

به‌وجه سالانه آماری یونسکو
 (۱۹۷۶) در ۱۹۷۴ در سه جهان
 به استثنای جمهوری خلق چین
 برای ۴۴,۷۹۵,۰۰۰ نفر کودک
 در کلاسهای نوره آموزشی قبل
 از مدرسه ۱,۶۸۱,۰۰۰ نفر
 غری وجود داشت. تعداد این
 مریبان در کشورهای پیشرفته
 تجاوز از یک میلیون و نیم و
 در کشورهای رو به توسعه فقط
 ۱۶۳,۰۰۰ نفر است که ۶۰۰۰
 نفر از آنان در آمریکا، ۸۰۰۰
 نفر در ایالات، ۱۰,۰۰۰ نفر
 در کشورهای غری و ۸۶,۰۰۰
 نفر در کشورهای آمریکای جنوبی